

Ağır intihal

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 11 Ekim 2018 20:24 -

İntihal bir kitap ya da makalede başkasının fikrini kaynak göstermeden kendi fikriniz gibi kullanmak demektir.

Bođaziçi Üniversitesi'nin yaptığı sınırlı bir araştırmada incelenen lisansüstü ve doktora tezlerinin üçte birinde ağır intihal bulunmuş.

Hafif intihalin ne olduğunu biliyorum, en fazla yüzde 10 intihal demektir. Bu kadarlık oran genellikle mazur görülür. Yapıtın yazarı referans vermeyi unutmuş olabilir...

Ağır ihtihalin anlamını ise bilmiyorum. Herhalde yüzde 40-50 ve daha yukarısı intihal oranı için kullanılıyordur. Başka bir deyişle sınırlı yapılan bir araştırmada bile lisansüstü ve doktora tezlerinin üçte birinde ağır oranda başkalarından fikir yürütmeye rastlanmış.

Hiçbir yapıt tümüyle yeni şeyler içermez, yazılanların bir bölümü mutlaka eskidir. Bilimsel yapıtlarda önce konuyla ilgili olarak daha önce yazılmış olanlar sistematik olarak incelenir ve ardından da yazarın konuya kendi katkısı gelir.

Normal olarak böyledir ama bizde genellikle böyle olmaz. Araştırmacının kendi katkısı yok gibidir, sadece önceden söylenmiş olanları tekrarlar ve bunu da genellikle referans vermeden yapar.

Referans vermek şartıyla başka yapıtlardan istediğiniz kadar yararlanabilirsiniz. Burada önemli olan hangi görüş size aittir hangisi başkasına aittir, bunların açık olarak belli olmasıdır.

On yıldan daha önceki zamanda doktora tezlerinde intihal bulmak zordu, şimdi bunu yapan bilgisayar programları nedeniyle önemli oranda kolaylaştı. Yıllar önce doktorasını vermiş

Ağır intihal

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 11 Ekim 2018 20:24 -

---

insanların tezleri makineye yükleniyor ve makine intihal var mıdır, varsa ne oranda vardır, ortaya çıkarıyor. Bazı ülkelerde bunun ciddi sonuçları oluyor.

Almanya'da bir savunma bakanı doktorasında ciddi oranda intihal bulunması nedeniyle istifa etmek zorunda kalmış, politik hayatı da sona ermişti. Yıllar önce doktorasını almış, hükümette bakan olmuş ama intihal ortaya çıkınca istifa etmek zorunda kaldı.

Buna benzer başka örnekler de vardır.

Almanya üniversitelerinde artık ev ödevleri bile bu bilgisayar programıyla inceleniyor. Açarsın interneti, konuyu verirsin, sonra kopyala-yapıştır yöntemiyle ödevi veya bölümü bitirme tezini yazarsın! Ama olmuyor artık ve cezası okuldan atılmaya kadar gidiyor.

Bizde ise böyle bir şey olmaz...

Bugüne kadar yazdığım kitaplarda referans vermeye dikkat ettim. Alıntı yapmışsam hangi kitaptan aldığımı mutlaka belirttim; alıntı yapmamışsam hangi kitaplardan yararlandığımı belirttim. Yazar yazdığı konuda kendi katkısını da ortaya koyabiliyorsa, başkalarının görüşlerinden yararlanması, onları alıntı vererek kabul etmesi veya eleştirmesi o yapının değerini ancak artırır.

En fazla alıntı yaptığım iki kitap Rus Devriminden Çıkan Dersler ile Türkiye Devriminin Acil Sorunları'dır. Bunların ikincisinde intihal suçlamasıyla karşılaştım.

Sendikacılık konusunda yazılar yazan ve bir dönem Aydınlık gazetesinde köşe yazarlığı yapan Yıldırım Koç, TDAS'ın ilk bölümündeki görüşlerin kendisinden alındığını söylemiş. Söylemiş diyorum çünkü bana söylemedi, Hakkı Yazıcı "Koca Bir Sevdaydı Yaşadığımız" kitabında Yıldırım'ın bunu kendisine söylediğini aktarıyordu.

Bunlar konudan uzaktaki insanlar değiller. Yıldırım 1972-1974 yılları arasında ODTÜ'de

Ağır intihal

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 11 Ekim 2018 20:24 -

---

kurduğumuz küçük komitede yanlış hatırlamıyorsam 1973 yılından itibaren yer aldı. Hakkı da o dönem yakın ilişkimiz olan aynı okuldan bir arkadaşıtı.

Yıldırım'ın uluslar arası tekeller arasında bütünleşme konusunda bir yazısı vardı. Bunu okudum. Bu yazıdaki görüşlerin hiç birisi Yıldırım'a ait değildi. Sweezy, Baran ve Magdoff'a ait görüşlerdi. Bu yazarların konuyla ilgili yazdıklarının o yıllarda Türkçesi bulunmuyordu, ODTÜ kütüphanesinden alıp okuyorduk.

Yıldırım'ın iddiası iki yönden yanlıştı.

Birincisi: TDAS'ta kapitalist ülkelerin karşılıklı olarak birbirlerine yaptıkları yatırımların yoğunluğu tekeller arasındaki bütünleşmenin incelenmesine önemli yer verdim ve bunu yaparken de yukarda adı geçen yazarların yapıtlarına referanslar verdim. Yıldırım'a referans vermedim. Görüşler onun görüşleri değil ki, neden vereyim?

Bu arkadaş herhalde benim de iyi İngilizce bildiğimi unutmuş olsa gerek...

İkincisi: TDAS'ın ilk bölümünde referans verdiğim yazarların görüşlerinin yanı sıra benim de katkıları vardır. Eşitsiz ve dengesiz gelişme kanununun işleyişinin değişmesi gibi, üçüncü bunalım dönemi içinde ortaya çıkan gelişmeler gibi ya da bunalım dönemlerini birbirinden ayıran kıstaslar gibi... Bunlar yukardaki yazarlarda yoktur, onları tekrarlamış olan Yıldırım'ın yazısında zaten yoktur.

Titiz olduğum bir konu olduğu için böyle bir suçlamaya canım sıkıldı. Suçlamanın temeli de bulunmuyordu; görüşün orijinaline referans vermek dururken neden sana referans vereyim? Birisi Sweezy'nin emperyalist ülkelerin birbirlerine yaptıkları yoğun yatırımlar konusundaki görüşlerine referans vereceği zaman bunu herhalde TDAS'ı kaynak göstererek yapmaz, yazarın konuyla ilgili kitaplarına referans verir.

İntihal devrimciler arasında da yaygın bir olay maalesef...

Ağır intihal

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Perşembe, 11 Ekim 2018 20:24 -

Yıllar önce Devrimci Yol'un devamcısı olduğunu iddia eden bir grubun –adını Şimdi hatırlamıyorum- yeni emperyalizmle ilgili bir broőürünü okumuőtum. David Harvey'in "Yeni Emperyalizm" adlı kitabı henüz Törkçeye çevrilmemiőti ve broőürdeki görüşler tümüyle Harvey'e aitti ama referans yoktu.

Kitap Törkçede yayınlandıktan sonra broőürün ömrü de doğal olarak bitmiőtir.

Böyle yapmak kimseye bir Şey kazandırmaz ama bizde yaygın maalesef...